

ביצים הנמצאים בעופות

רש"י ו: ביצים גמורות - ואפילו בלא קליפה לבנה, אלא שהחלמון לבדו גמור, ואף על פי שמעורה עדיין בגידין, שריא, כדלקמן מדפליג ר' יעקב עליה, ואמר אם היו מעורות בגידין אסורות. **רש"י ז:** מעורות - מחוברות.

ביצה ו: תניא: השוחט את התרנגולת ומצא בה ביצים גמורות, מותרות לאכלן ביום טוב.

ביצה ז: תניא השוחט את התרנגולת ומצא בה ביצים גמורות, מותרות לאכלן בחלב. רבי יעקב אומר: אם היו מעורות בגידין - אסורות.

ר"ף ג: תניא השוחט תרנגולת ומצא בה ביצים גמורות מותרות לאכלן ביום טוב, והשוחט תרנגולת ומצא בה ביצים גמורות מותרות לאכלן בחלב, והוא שאינן מעורות בגידין, אבל מעורות בגידין אסור לאכלן בחלב.

ר"ן ג: והשוחט ... בגמרא מוכח דביצים גמורות שיש להן חלבון וחלמון, אף על פי שעדיין מעורות בגידין מותרות לאכלן בחלב, וה"ה נמי דביצים גמורות כי האי גוונא לא בעו מליחה, אבל שאין גמורות בעו מליחה דבשר גמור נינהו.

רא"ש ח: תניא השוחט ... ופרש"י גמורות שנגמר החלמון בעורן בלא קליפה ועדיין מעורות בגידין יפה. דמדאסר ר' אליעזר בן יעקב מעורות, מכלל דת"ק שרי, ואפי"ה הן מעורות אלא שנגמר החלמון והיינו שלל של ביצים כשמחוברות באשכול ובלבד שיגמור החלמון, אבל אותם שלא נגמר החלמון שלהם אסורים.

רמב"ם הלכה ה: דגים וחגבים מותר לאכלן בחלב, והשוחט עוף ונמצא בו ביצים גמורות מותר לאכלן בחלב. **מגיד משנה:** ברייתא פ"ק דיו"ט ... וק"ל כת"ק, ומשמע דת"ק אפי"ה מעורות בגידים שרי כיון שנגמרה.

תורת הבית הקצר בית גית שער ד: השוחט התרנגולת ומצא בה ביצים גמורות מותרין לאכלן בחלב, ושאין גמורות דין כדין גוף העוף ואסור לאוכלן בחלב. איזהו ביצה גמורה, כל שיש לה חלבון וחלמון, אעפ"י שמעורת בגידין. אין לה אלא חלמון עדיין בשר הוא וכגוף העוף הוא, ואסורה לאכלה בחלב. וי"א שאינה גמורה עד שתשלם קליפתה ותתקשה, והראשון נראה לי עיקר.

טור: ביצים הנמצאים בעופות מותרים לאוכלן בחלב, בד"א שהן גמורות אבל אם אינן גמורות הווי כבשר העוף עצמו. ואיזהו גמורה כתב **הרשב"א** כל שיש לה חלבון וחלמון אף על פי שהיא מעורה בגידין הרי זה גמורה, אין לה אלא חלמון עדיין בשר הוא, ורש"י פירש כשנגמר החלמון ועדיין היא אדומה, ומעורה כמו השלל של הביצים המחובר באשכול שרי, ויראה מדבריו שמתיר אפילו אין לה עדיין חלבון.

ב"י: ... וכתב **הרשב"א** ... וסברא זו שדחה הרשב"א, כתבה **המרדכי** בריש ביצה (סי' תרט) בשם רשב"ם. ורש"י ... וכתב עליו **הרא"ש** ... וכתב **רבינו ירוחם** דברי רש"י והרא"ש ואח"כ כתב ויש מפרשים דוקא שנגמרו בחלבון ובחלמון וראשון נראה עיקר עכ"ל. ... **והר"ן** כתב... **ובארחות חיים** הביא סברות אלו, וכתב שיש אומרים דביצים גמורות היינו שיש להם אותה קליפה דקה ולבנה אלא שעדיין היא רכה, וה"ר יהונתן פירש דאפילו בלא קליפה דקה החיצונה מותר, והוא שנעקרו מן האשכול, אבל אם עדיין תלויים באשכול אסור, ודוקא מעורבין בחלב הוא דאסירי אבל אם אכלן בפני עצמן מותר לאכול אחריהם גבינה או חלב בלא קינוח פה ובלא נטילה עכ"ל. **ונראה דלענין בשר בחלב אין להחמיר ביותר**, כיון דבשר עוף בחלב דרבנן, ונראה דהוא הדין לענין מליחה שגם היא אינה אלא מדרבנן, ואפשר שהמחמיר בזה הוויא חומרא דאתיא לידי קולא שיבוא למלחם עם עוף או בשר, ואם אינם צריכין מליחה נמצא שאין בהם מה לפלוט ובלעי מדם דפלטי עוף ובשר הנמלחים עמהם. ומכל מקום **העולם נוהגין** שכל שאין להם חלבון מולחין אותם ואפילו עם בשר, ובכל כיוצא בדברים אלו סומכין על המנהג.

ש"ך י: אבל אם אין לה אלא חלמון כו'. משמע אף על פי שאינה מעורה, דכל שלא נגמר אלא החלמון כגוף הבשר נינהו, כדכתב הרשב"א. ובספרי

סימן פז סעיף ה: ביצים הנמצאים בעופות, אם הם גמורות דהיינו שיש להם חלבון וחלמון, אף על פי שהיא מעורה בגידים, הרי זה גמורה ומותר לאכלה בחלב. אבל אם אין לה אלא חלמון, אסור לבשלם בחלב. אבל אם אכלם בפני עצמם, מותר לאכול אחריהם גבינה או חלב.

הארכת בזה, והעליתי **דלכתחלה אין לאכול בחלב אפילו אותן שנגמרו בחלמון וחלבון וקליפתן רכה עדיין**, אפילו אינן מעורות, וכדעת רשב"ם והמרדכי והאגודה פ' קמא דביצה והשערים סי' ע"ו ואו"י"ה ומהרא"י בהגהת ש"ך, אבל **בדיעבד אם נתבשלו עם חלב נראה דמותר**, אבל אם הן מעורות אפי"ה בדיעבד אסור כיון דבה"ג פסק כר' יעקב, וכן הוא בכל נוסחאות הרי"ף שלפנינו בפ' קמא דביצה ... וכל זה מדינא אבל מהרא"י כתב וכמדומה שאין הנשים נוהגות היתר אפי"ה נגמרו לגמרי וגם הקליפה חיצונה קשה לגמרי ע"ש, ונמשכו אחריו מהרש"ל והרב בת"ח שם